

Л И И Ж

ГОДИНА IX ● БРОЈ 329, 21.6.1995, 17388, 11

СИВИТЕ СТОЛБОВИ НА НАШАТА КУЛТУРА – КАКО УМИРААТ НАЦИОНАЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

Музеј или саемски павилјон

С. ЃУРОВСКА

Стаклените нозе на институционалниот систем на културата се извишуваат и во Музејот на современата уметност од Скопје, институција од витално значење за сегментот на ликовниот живот.

Елементарниот став што е во опток денес во МСУ гласи: не станува збор за грешките на актуелниот министер за култура или на Ми-

● Минатата година Музејот на современата уметност од Скопје имаше релативно добар ритам изложби со голем одзив на публика. – Годишната програма е „скратена“, а од очекуваните милион и 900 илјади денари стигнати се 200 илјади. – Што да се жртвува: публиката или професионалниот кодекс?

нистерството за култура, иако, во крајна линија, не може да им се симне поединечната одговорност за односите во културата, но факт е дека тие (односите) треба пошироко да се претресат и темелно и да се постават целите на онаа култура што сакаме да ја имаме. Ако притоа дојде до согласност дека државата нема можност да издржува скапа култура, тогаш тие цели треба да бидат рационални во однос на буџетските можности, пред сè да бидат насочени кон зачувување на културните институции од пропаѓање (распаѓање), кон подигање на нивниот инфраструктурен (екипираност и сл) и особено насочени кон профилирање на институционалните програми во смисла на квалитет.

Инаку, МСУ се наоѓа во слична неблагоприятна ситуација како и другите поважни културни институции: минатата година имаше релативно добар ритам изложби од кои

произлегоа значајни и вредни печатени материјали: изложби од кои имаше добар одзив кај публиката. Директорот на Музејот на современата уметност **Зоран Петровски** вели дека неговото основно барање пред Министерството за годишната програма било мотивирано токму од желбата тој ритам и натаму да се одржи за што изложбите носат нови кругови публика, а публиката е најзначајната придобивка поради која културните институции постојат. За програмските активности на Музејот побарувањата се еден милион и 900 илјади денари. Таа програма е „скратена“ за 40 отсто во однос на договореното во предлог-програмата. За првата половина од годината од Министерството се стигнати 200.000 денари, а останатите средства со кои се работело овие неполни шест месеци се изнајдени по пат на „прелевања“ и „снаоѓања“. Долговите на МСУ засега не се големи: околу 20.000 германски марки. Поголемиот дел од средствата за програмските активности кај нив се чекаат наесен, кога во ноември се очекува постојаната поставка, чија реализација всушност е неизвесна, зашто подготовките многу одамна требало да бидат почнати. Само за неа трошоците досега изнесуваат 7.000 германски марки (колку што чинело снимањето на делата од колекцијата на МСУ).

Нашиот соговорник го изразува своето жалење токму поради големите доцнења во планирањето и програмирањето на активностите. Во сличните институции во светот елементот планирање е првиот што се овозможува, вели тој, 3-4 години однапред. Исто така, Петровски додава дека е погрешно постојано да се зборува само за програмата и за манифестантниот дел, а во заден план да се поставува одржувањето на инфраструктурата и стандардите на институциите од една страна и елементот квалитет при градењето и изградувањето на публиката. Клучното прашање што тој го поставува е: што да се жртвува – публиката или професионалниот кодекс? Што треба: да се задржи публиката, да се зачува зградата или да се збогатува колекцијата, се прашува тој, додавајќи дека МСУ, во крајна линија, би можел да работи и без парите од буџетот. Би можел да издава простор за изложби на оние што плаќаат. Но, ќе се поништи како професионална институција и ќе стане саемски павилјон, вели Петровски.

